VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE Valtion eläkerahastosta talousarvioon tehtäviä siirtoja koskevien säädösten muuttamisesta

Sakari Lehtiö, finanssineuvos, yksikön päällikkö
Ellimaija Virtanen, finanssiasiantuntija
Rahoitusmarkkinaosasto
Valtiovarainvaliokunnan kuuleminen
20.10.2026

Sisältö

- VER perustiedot
- HE:ssä esitettävät muutokset VER:n tuloutuksiin valtion talousarvioon
  - Budjettiriihien 2025 ja 2026 linjaamat lisäsiirrot
  - 25 %:n rahastointiasteeseen sidotun tuloutussäännöksen poistaminen
- Taustamateriaalia

Valtion eläkerahasto lyhyesti (VER)

	2024	2025
Valtion eläkejärjestelmän eläkemenot	5,5 mrd. €	5,6 mrd. €
Eläkemaksut (tulot), tuloutetaan VER:iin	1,7 mrd. €	1,7 mrd. €
Siirto VER:stä valtion talousarvioon eläkemenojen katteeksi	2,3 mrd. €	2,4 mrd. €
VER:n nettomaksutulo	-565 milj. €	-695 milj. €
VER:n sijoitusvarat	24,2 mrd. €	25,8 mrd. €

- Valtion eläkejärjestelmässä eläkevastuu on valtiolla ja valtion eläkerahastolla tasataan eläkemenon menorasitetta valtiolle.
- Valtion henkilöstön eläkkeiden rahoitus pohjautuu saatuihin eläkemaksuihin, puskurirahaston sijoitusvaroihin ja niille saatuihin sijoitustuottoihin sekä valtion budjettirahoitukseen.
- Valtion henkilöstön eläkemaksut ohjataan puskurirahastona toimivaan eläkerahastoon
- Valtion eläkerahasto siirtää vuosittain valtion talousarvioon laissa määrätyn prosenttiosuuden valtion vuotuisesta eläkemenosta.
- Vuonna 2025 siirto talousarvioon oli 42 %:ia eläkemenoista eli yhteensä noin 2,4 miljardia euroa (koko eläkemeno n. 5,6 mrd. €). Loppuosa valtion eläkemenoista rahoitetaan suoraan valtion talousarviosta.
- Valtion eläkejärjestelmän piirissä oli vuonna 2025 noin 121 000 henkilöä. Valtion eläkkeitä maksettiin noin 462 000 henkilölle.
- Eläkemaksujen keruusta, etuuksien laskennasta ja eläkkeiden maksamisesta vastaa Keva.

Valtion eläkerahastosta tehtävät siirrot

1. **Vuoden 2026 alussa voimaan tulleet säädökset (linjattu kevään 2025 puoliväliriihessä):**
   - Siirto kasvaa pysyvästi 60 miljoonaa euroa vuodessa ja tehdään 1050 miljoonan euron kertasiirto vuonna 2027
     - Siirrot tällöin 63,9 % valtion eläkemenosta vuonna 2027 ja 46,2 % vuodesta 2028 alkaen (aiemmin 45 %)

2. **Esitettävän hallituksen esityksen uudet siirrot:**
   - **Budjettiriihen 2025** mukaisesti pysyvästi n. 100 miljoonan euron lisäsiirrot vuosittain vuodesta 2027 alkaen
   - **Budjettiriihen 2026** mukaisesti miljardin euron lisäsiirrot jakautuen vuosille 2027-2037.
   - Linjausten myötä siirrot ovat voimassa oleva laki huomioiden:
     - 67,5 prosenttia valtion eläkemenosta vuonna 2027 (+3,6 prosenttiyksikköä eli n. 204 miljoonaa euroa)
     - 49,5 prosenttia valtion eläkemenosta vuosina 2028–2037 (+3,3 prosenttiyksikköä eli n. 190-211 miljoonaa euroa vuodessa)
     - 48,0 prosenttiyksikköä pysyvästi vuodesta 2038 eteenpäin (1,8 prosenttiyksikköä eli n. 100 miljoonaa euroa vuodessa)

6 §:n 3 momentin kumoaminen

- Lainkohdan mukaan rahaston varojen ylittäessä 25 prosentin tason suhteessa valtion eläkevastuuseen kahtena peräkkäisenä varainhoitovuotena, lisätään talousarvioon siirrettävää määrää 3 prosenttiyksiköllä kunnes rahaston varat suhteessa valtion eläkevastuuseen ovat alle 25 prosenttia.
- Lainkohdan säätämisen yhteydessä vuonna 2022 siirtojen normaalitasoksi määriteltiin 45 % valtion eläkemenosta
- Lainkohta ehdotetaan kumottavaksi, koska linjattujen kiinteiden euromääräisten lisäsiirtojen myötä siirrot kasvavat pysyvästi 3 prosenttiyksikköä (45 % → 48 %).
- Lisäksi esitettävät kiinteästi ja pitkäjänteisesti säädettävät lisäsiirrot ovat sekä VER:n että valtion talousarvion suunnittelun kannalta ennakoitavampia ja varmistavat paremman talous- ja sijoitussuunnittelun.

HE:n mukaiset lisäsiirrot euroina 2027-2039

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Valtion eläkemeno (milj. euroa)	5 671	5 759	5 856	5 950	6 042	6 120	6 188	6 257	6 318	6 363	6 392	6 418	6 440
Nykyinen laki VER:n osuudesta (%-yksikköä)	63,9	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2	46,2
Talousarviosiirto (milj. euroa)	3 624	2 661	2 706	2 749	2 791	2 827	2 859	2 891	2 919	2 940	2 953	2 965	2 975
Muutos VER:n osuuteen (%-yksikköä)	**+3,6**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+3,3**	**+1,8**	**+1,8**
Muutos euroina (milj. euroa)	204	190	193	196	199	202	204	206	208	210	211	116	116

Lausuntopalautteet

1. Vuoden 2025 budjettiriihen linjauksista tehty HE-luonnos oli lausunnoilla 12.2.2026–27.3.2026
   - Lausunnon antoi VER ja Nuorisoala ry
   - Nuorisoalan huomion perusteella perusteluihin on lisätty arviointia sukupolvivaikutuksista
   - VER ehdotti mekanismia, jolla siirtoja rajattaisiin, jos rahastointiaste painuu alle 20 %:n tason (ei katsottu tarpeelliseksi ottaa lakiehdotukseen).
2. Vuoden 2026 budjettiriihen linjauksilla täydennetty HE-luonnos oli lausunnoilla 14.9.–23.9.2026
   - Lausunnon antoi VER
   - Korostanut lisäsiirtojen johtavan lyhyellä tähtäyksellä tarpeeseen alentaa sijoitustoiminnan riskitasoa
   - VER esitti kirjausta, että rahaston ei lähtökohtaisesti tarvitse sijoitustoiminnassaan suojata arvioituja pitkän aikavälin talousarviosiirtoja (ehdotusta ei katsottu tarpeelliseksi ottaa lakiehdotukseen)
     - Perusteluihin lisättiin kuitenkin VER:n esittämä seuraava teksti: *Rahasto on toimintaperiaatteeltaan puskurirahasto, joka tavoittelee selkeästi valtion velan kustannusta korkeampaa tuottoa.*

- VER on korostanut molemmissa lausunnoissaan lisäsiirtojen johtavan lyhyellä tähtäyksellä tarpeeseen alentaa sijoitustoiminnan riskitasoa

HE:n perustelutekstin numerovirheen korjaus

- Luvussa 6.1 Talousarviosiirtojen pitäminen ennallaan ja lisäsiirtojen vaihtoehtoiskustannukset:
  - *Edellä mainitulla 5,7 prosentin tuotto-oletuksella ja 2,5 prosentin velanhoidon kustannuksella vaihtoehtoiskustannus noin 200 miljoonan euron lisäsiirrolle rahastosta talousarvioon olisi vuosittain noin 6,26 miljoonaa euroa vuosina 2027–2030.*
- Lause kuuluisi olla numerotiedon osalta 6-26 miljoonaa:
  - *Edellä mainitulla 5,7 prosentin tuotto-oletuksella ja 2,5 prosentin velanhoidon kustannuksella vaihtoehtoiskustannus noin 200 miljoonan euron lisäsiirrolle rahastosta talousarvioon olisi vuosittain noin 6–26 miljoonaa euroa vuosina 2027–2030.*
- Tekstin jälkeisessä taulukossa (taulukko 2) asia on esitetty oikein.

Aikataulu ja talousarviovaikutus

- Säädösmuutokset esitetään tulevan voimaan vuoden 2027 alusta
  - Muutoksilla vaikutus valtion talousarvioiden tuloihin vuodesta 2027 alkaen
  - Vuoden 2027 osalta muutos lisää talousarvion tuloja 204 milj. euroa

Tausta-aineistoa

Valtion eläkerahaston nettomaksutulon kehitys vuosina 1990–2050, miljoonaa euroa.

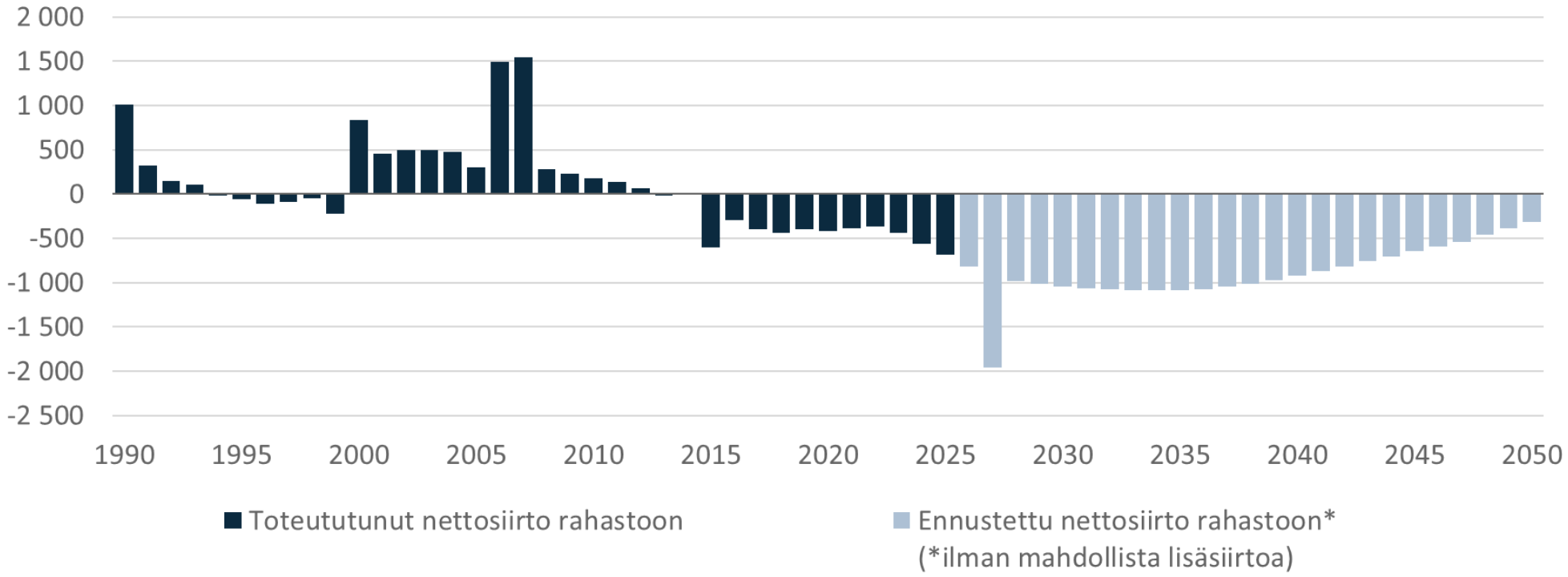

Lähde: VER

Valtion eläkerahaston sijoitustuotto verrattuna valtionvelan efektiiviseen keskikorkoon 2001–2025.

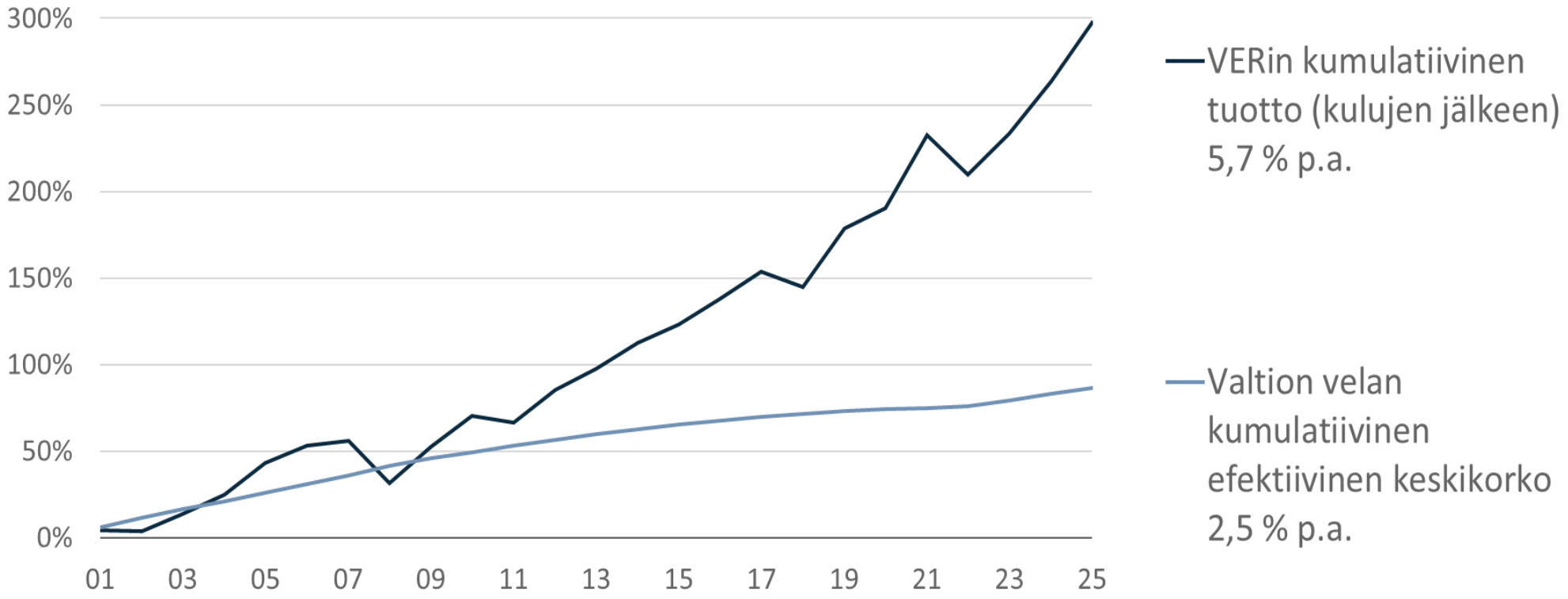

Lähde: VER

Pitkän aikavälin vuotuiset tuotot

MWR

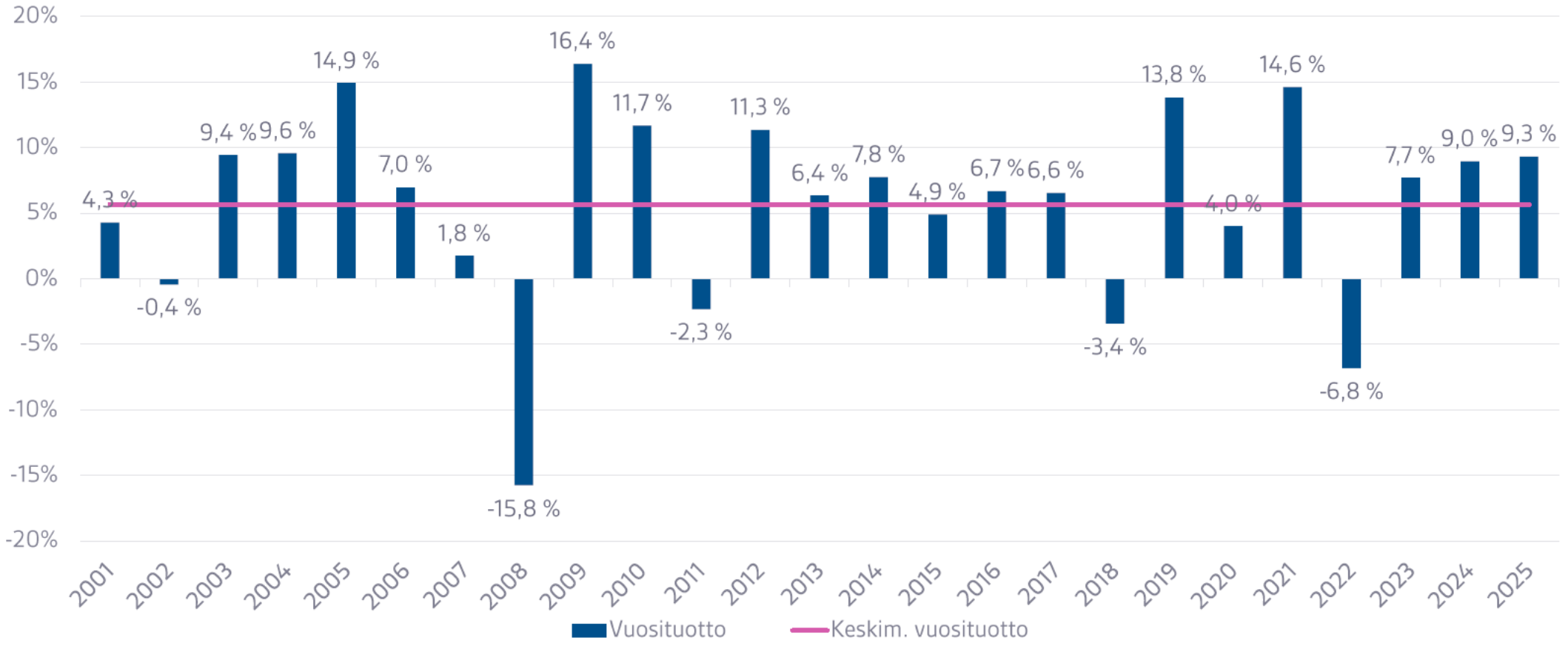

VERin sijoitustoiminnan allokaatiorajoitteet – valtiovarainministeriön määräys

- Vuoden 2022 määräyksellä allokaatiorajoja muutettiin seuraavasti:
  - osakesijoitusten enimmäismäärää nostettiin 55 prosentista 60 prosenttiin sijoitussalkun arvosta
  - korkosijoitusten vähimmäismäärää laskettiin 35 prosentista 30 prosenttiin sijoitussalkun arvosta
  - muiden sijoitusten enimmäismäärää nostettiin 12 prosentista 15 prosenttiin sijoitussalkun arvosta sijoitushetkellä
  - Lisäksi asetettiin uusi vaatimus, jonka mukaan likvidien ja vähäriskisten korkosijoitusten osuus tulee olla vähintään 20 prosenttia sijoitussalkun arvosta.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

SAKARI LEHTIÖ, FINANSSINEUVOS, YKSIKÖN PÄÄLLIKKÖ
SAKARI.LEHTIO@GOV.FI
ELLIMAIJA VIRTANEN, FINANSSIASIANTUNTIJA
ELLIMAIJA.VIRTANEN@GOV.FI